REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următorele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner., Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut)
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o serie garmond pe o colonă 10 banĭ pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seriă 20 banĭ

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXVI.

„GAZETA“ iese în fie-care ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe un an 24 cor., pe șése lunĭ 12 cor., pe trei lunĭ 6 cor.
N-rii de Duminecă 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectorĭ.
Abonamentul pentru Brasov
Administrațiunea, Piața mare, Târgul Inului Nr. 30. etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe șése lunĭ 10 cor., pe trei lunĭ 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe șése lunĭ 12 cor., pe trei lunĭ 6 cor. — Un esemplar 10 banĭ. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 138. Brașov, Lunĭ-Marțĭ 24 Iunie (7 Iulie). 1903.

Din causa sfintei sērbātorĭ de mâne Marțĭ, Nascerea Sf. Ioan Botezātorul, ḑiarul nu va apărê până Miercurĭ séra.

NOU ABONAMENT LA „GAZETA TRANSILVANIEI“.

Cu 1 Iulie st. v. 1903
se deschide nou abonament, la care invităm pe toțĭ amicii și sprijinitorii fóiei nóstre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 24 coróne, pe șése lunĭ 12 coróne, pe trei lunĭ 6 coróne, pe o lună 2 coróne.

Pentru România și streinătate: Pe un an 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ, pe o lună fr. 3.50.

Abonarea se póte face mai ușor prin mandate poștale.

ADMINISTRAȚIUNEA.

Intorsēturile crisei.

Crisa cea mare se desfășură destul de încet. De când cu căderea cabinetului Szell însē ea a pierdut monotonia ei și ne aduce în fie-care sēptēmână câte o surprisă. De atuncĭ până adĭ avem de înregistrat trei întorsēturĭ neașteptate. Mai întâiŭ ivirea pe scenă a contelui Stefan Tisza și disparițiа lui grabnică; apoi primul debut al Banului croat ca viitor ministru-președinte, conferențele lui cu Kossuth și cu comitetul esecutiv al partidei independiste, încheierea armistițiului cu obstrucțiunea în schimbul retragerei proiectelor militare cu reservele cunoscute; în fine formarea și numirea cabinetului, discursul-program al noului ministru-președinte, schimbarea radicală a dispoziției în sînul independiștilor, dintre carĭ partea cea mai mare, din victorioșĭ ce se credeau la început, se declarară de-odată învinșĭ și înșelațĭ de Banul la învoială, hotărîndu-se iute și de grabă a continua obstrucțiunea, ceea ce au și făcut, căcĭ de cincĭ ḑile țin vorbirĭ lungĭ asupra programului lui Khuen-Hedervary și urgiteză împlinirea concesiunilor naționale.

De două ḑile crisa parlamentară ungurescă a intrat érăși într'o nouă fasă, care nu scim ce fel de întorsētură ne va mai aduce.

Contele Khuen-Hedervary, vēḑênd că învoiéla sa cu Kossuth a fost clădită pe nisip, deóre-ce cu tóte asigurările, ce i-le-a dat acesta că partidul sēu o va respecta, obstrucțiunea n'a încetat, ci e continuată de fracțiunea Barabaș, care nu mai vrea sē scie de disciplina de partid, apoi de fracțiunea Szederkenyi, precum și de estremii, carĭ stau în afară de partide, s'a decis sē plece la Viena spre a raporta Majestății Sale asupra situațieĭ.

Astădĭ ministrul-președinte este așteptat la Budapesta. Cu ce solie a venit el dela Viena? Sē se fi decis óre a urma esemplul lui Stefan Tisza și a-se retrage, vēḑênd, că e primit cu atâta ură de opoșițiune, în mânia învoielei ce a încheiat'o cu Kossuth, și mai e primit cu neîncredere chiar și de către grupurile majorității de mai înainte, orĭ a cere dela Majestatea Sa împuternicirea ca sē pótă procede mai energic, bună-óră sē încerce a aplica regulamentul camerei cu mai mare rigóre seu sē se folosescă de mijlocul, de care se folosesc așa de des guvernele noue din statele constituționale: de a disolva dieta și a face nouē alegerĭ.

S'a vorbit mult în culoarele camerei de ultima eventualitate și s'a vorbit c'un interes atât mai mare, cu cât, după principiile constituționale, o disolvare a dietei și orênduirea de nouē alegerĭ în starea de *ex-lex*, nu ar pute fi privite ca sēvêrșite pe basă legală.

Despre contele Khuen se crede, că nu va fi prea scrupulos, când va vedé, că nu e alt espedient de a eși din încurcătură, și s'a și lățit sgomotul, că, décă nu va înceta curênd obstrucțiunea, el are de gând a aplica chiar peste o sēptēmână decretul de disolvare a dietei, ce l'ar avé deja în buzunar.

Adĭ, mâne vom afla de sigur ceva mai positiv despre resultatul audienței lui Khuen-Hedervary,

Ḑiua de adĭ, Lunĭ, a fost așteptată cu cea mai mare încordare de cercurile parlamentare unguresci, și de aceea, fiind-că adĭ se va ține la clubul independist conferența, ce va avé sē decidă definitiv asupra sórtei partidei independiste.

Se scie, că, deși Kossuth a demisionat din postul de președinte al partidului independist, el fŭ rugat sē amâne până adĭ decisiunea formală definitivă. Adĭ conferența, la care sunt chiemațĭ toțĭ independiștii, va aduce hotărîrea finală. E vorba, că rēsboinicii, în frunte cu Barabas, carĭ sunt decișĭ a continua obstrucțiunea, până ce nu se vor asigura concesiunile naționale dorite, sē iésă din partid și sē formeze partidul celor „curațĭ“, carĭ adecă nu pactéză cu Banul și cu Viena.

Intr'aceea crisa ministerială din Viena a aflat o soluțiune érăși neprevēḑută, *sui generis*. Foile din Viena asigură, că Dr. Koerber și cabinetul sēu au demisionat din motive mai înalte ale intereselor comune dualiste. Concesiunile surprinḑētóre, ce s'au făcut Ungurilor în cestiunea proiectelor militare, au umplut de îngrijire ministeriul austriac mai ales pentru-că n'a fost întrebat și el, când contele Khuen și a schimbat de-odată tactica și a renunțat la orĭ-ce înmulțire a contingentului recruților, fie și numai sub titlu provisor, și s'a învoit a retrage proiectele militare numai pe basa vechiului contingent de recruțĭ. Dr. Koerber cerŭ ca în viitor sē se asculte și sfatul guvernului austriac în cestiunĭ, ce ating și Austria.

Se vede, că Majestatea Sa a consimțit la acésta cerere, fiind-că a decis ca ministeriul sē rēmână la postul sēu, și, după o consultare cu ministrul de esterne, a mai decis ca printr'un autograf prea înalt către d-l Koerber sē-i dea acestuia un semn de deosebită încredere.

Din minister a eișit numai ministrul Boemiei Dr. Rezek, a căruia demisiune, se ḑice, stă în legătură numai cu cestiunea boemă.

Cine ar puté crede cu tóte astea, că crisa din Austria s'a aplanat, când tocmai prin modul resolvirei cererei de demisiune a cabinetului Koerber, e dovedit, că ceea ce se petrece adĭ în Ungaria atinge așa de aprópe și Austria, și când e sciut, că șérpele obstrucțiunei cehice îșĭ mișcă din nou capul?

Noul Ban al Croației contele Teodor *Pejacevich* a prestat jurământul înaintea Majestății Sale în Viena. Contele Teodor *Pejacevich* e născut Croat. Strămoșii sēi sunt de origine din Bosnia. Inainte cu 200 anĭ au imigrat în Slavonia. Un strābun al Banului a fost fișpan în Sirmiu sub Maria Teresia, care a dat titlul de confĭ Pejacevichilor. Petru, unchiul actualului Ban, a fost ministru croat, ér tatăl sēu Ladislau mult timp a purtat funcția de Ban. Contele Teodor Pejacevich a fost însu-șĭ fișpan în Verócze. Cariera politică și-a început'o ca deputat în dieta din Agram, apoi în dieta din Budapesta. El făcea parte din partidul național guvernamental croat. Numirea lui nu e combătută în Croația, care se săturase de „fericirile“ ce i-le-a adus Khuen-Hedervary.

Crisa partidului kossuthist. Adĭ, Lunĭ, partidul independist kossuthist ține o conferență, care va fi de mare importanță pentru viitorul partidului. Ḑiarele din Budapesta prevēd o deplină ruptură în partid. E posibil, ca *majoritatea* sē admită cunoscutul punct de privire al lui Francisc Kossuth, adecă *învoiéla* cu contele Khuen. In casul acesta *minoritatea* (aderenții lui Barabas) va eși din partidul kossuthist și dimpreună cu cele-lalte ele-

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS“.

Fata ghebósă.

De Henri de Bornier.

I.

In ḑiua de 29 Maiŭ 1871, când Parisul era încă în flacărĭ, locotenentul Marchand se întórse palid și istovit din luptă la casarma Celestin. Aicĭ îl aștepta nevasta și copilița lui. Locotenentul însē nu se întorcea singur. El ținea în brațe o copilă.

— Madeleine — ḑise el nevestei sale — uite, ce-țĭ aduc dintre baricade. Tot e mai bine, decât décă așĭ aduce un glonț în corpul meu.

— Ce fel de ființă e asta cu pērul vîlvoiŭ și cu fața négră ca o țigancă?

— Am găsit'o pe platoul de la Belleville într'o casă pe care bombele o prefăcuseră în ruine; părinții ei, carĭ trebue că erau lucrătorĭ, erau ucișĭ, ér micuța asta era de grόză ca eșită din mințĭ. Când m'a vēḑut, mi-a sărit în brațe și nu mai voia sē se lase de mine. Décă o lăsam acolo, muria de fóme orĭ de frică.

— Bine ai făcut, că ai luat'o cu tine... Cum te chiamă copila mea?

— Eulalia Dupin.

— Ce etate ai?

— Sunt de șépte anĭ.

— Mai aveai pe cineva, afară de tatăl tēu și de mama ta?

— N'am pe nimenĭ dómnă.

Vrêi tu sē rēmâi la noi câte-va ḑile, până îțĭ vom găsi undeva vr'un loc?

— Vrĕu.

Dómna Marchand avea inimă bună. In câteva minute spălă fata, îĭ peptănă pērul și îĭ aranjă hăinuțele.

— Uite, broscuța! Par' că nu mai e așa urîtă... Țĭ-e fóme?

Eulalia n'a rēspuns, căcĭ descoperi în casă o fetiță de trei anĭ, care durmia într'un leagăn lângă patul mamei sale.

— Asta-i fiică-mea Luisa, ḑise dómna Marchand.

— Imĭ dațĭ voie s'o sărut? — întrebă Eulalia.

— Cum nu!

— La sărutatul Eulaliei mica Luisă se deșteptă și se uita cu mirare la fata streină.

— Tu frumușico! guguria mititica, și cu degetele ei trandafirii desmierda fața palidă a nenorocitei fete.

Bubuiturile tunurilor se auḑiau din depărtare.

II.

A doua ḑi Marchand și nevasta lui au pornit sē caute un orfelinat, unde sē plaseze pe sermana victimă a rēsboiului civil. Mult timp au umblat ei căutând și resultatul părea fórte îndoios.

Intr'aceea Eulalia și Luisa se jucau împreună în bună armonie, încât credeai că sunt nisce sorióre. Eulalia grijia de mitica și era din cale afară fericită, că putea sē spele și sē îmbrace pe sorióra sa, pe care a căpătat'o așa pe neașteptate.

Intr'o ḑi dómna Marchand primesce o scrisóre din provincie, o scrisóre pe care o arătă numai decât bărbatului sēu. Eulalia se juca tocmai cu Luisa.

— Sērmană Eulalie — ḑise mama — am găsit ceea ce căutam pentru tine, am găsit un orfelinat în apropiere de orașul Tours, unde se vor îngriji de viitorul tēu. Peste o oră o sē vină sē te ia. Sē-mĭ promițĭ, că vei fi tot așa de cuminte cum ai fost și la noi.

Eulalia rēmase nemișcată, ca și cum n'ar fi înțeles nimic, numai buzele îĭ svîcniau, ér din ochĭ îĭ curgeau lacremĭ ca bobul. Dér Luisa, care auḑise cuvintele mamei sale, îșĭ dădŭ brațele pe după gâtul Eulaliei și ḑise:

— Mamă, mamă, nu mi-o luațĭ... mie mi-e dragă Eulalia și vrêu sē rēmână aicĭ.

Nu sciu care filosof a ḑis: „Tirănia adesea e ocrotitóre“. Tirănia micei Luisa era fără îndoială ocrotitóre pentru Eulalia și nu i-au trebuit multe rugămințĭ și lacrimĭ, ca sē-și câștige causa.

— Ei și ce-ar fi, ḑise locotenentul, décă am ține-o!

(Va urma.)

mente rĕsboinice (cei înafară de partid şi fracţiunea disă ugronistă condusă de Szederkenyi) va continua obstrucţiunea.

„Alkotmany“ spune, că numĕrul celor carĭ ţin necondiţionat la Francisc Kossuth, este de 30. Barabas-ii ar fi 33, ér nu 42 cum s'a dis. In ultimele dile samsarii lui Kossuth au atras în partea acestuia pe câţi-va dintre aderenţii lui Barabas, aşa că proporţia numerică este cam aceeaşi în ambele fracţiunĭ.

Ca un moment psichologic amintim, că „Magyar Szó“ pórtă o luptă turbată contra lui Francisc Kossuth. Il numesce consequent trădător. Intr'un numĕr mai recent „Magyar Szó“ scrie la adresa lui Kossuth: „Déca este adevĕrat, că cine-va şi acum şi-a dat cuvêntul Banului croat, că va trada patria, atuncĭ póte sĕ urmeze esemplul unuia (contele Teleki Ladislau): *sĕ se împusce*“.

Un rĕsunet

la strigătul de alarmă din Timişóra.

I.

D-l advocat Emanuil Ungureanu are marele merit, de a fi dat cel dintâiŭ strigătul de alarmă despre desmoştenirea în massă a Românilor din părţile bănăţene-ungurene, din pămêntul cel mai mănos: comitatele Timiş, Torontal, Arad etc. Nu credem, că la adunările Asociaţiunei, orĭ a despărţĕmintelor ei, sĕ se fi espus vre-odată atât de bine nevoile şi scăderile, ce bântue poporul român din diversele regiunĭ ale nóstre, ca în cea de la Mehala (Timişóră) ţinută la 14 Iunie a. c. Acéstă espunere contrastéză fórte mult cu imnurile de laudă şi beatitudine ce eram obicĭnuiţĭ sĕ le audim la atarĭ convenirĭ colegiale şi naţionale. Ar merita decĭ sĕ fie tipărită şi trimisă gratuit fie-cărei comune şi scóle românescĭ în parte şi afişată pe uşa şcólei bisericeĭ şi a salelor de lectură în ochii poporului, ca sĕ se deştepte odată din *somnul cel de mórte*, sĕ-şĭ cunóscă defectele şi pericolele ce-l înconjóră dilnic şi sĕ lupte necontenit contra lor.

Incântaţĭ de progresul îmbucurător al „Albinei“ şi al câtor-va băncĭ marĭ naţionale şi de înmulţirea netam-nesam a celor micĭ, carĭ din dividendele lor grase aruncă câte-va fărĭmiturĭ şi pe terenul culturei naţionale, eram alintaţĭ de ideia, că întreg neamul românesc din Ungaria şi Transilvania este în deplin progres şi faţă de tóte naţiunile conlocuitóre egal de espansiv. Dér semnele despre contrarul nu lipsiau şi numai cel ce nu voia sĕ le vadă, sĕu avea motiv sĕ le tăinuéscă, nu le vedea.

Streinii ne vorbeau deja de mult despre cutropirea şi espropierea în massă a Românilor de cătră Şvabĭ în părţile bănăţene-ungurene — şi Şvabii progreséză numeric altfel, decât conlocuitoriĭ noştri saşĭ, aşa că în urma cutropireĭ germane, satele românescĭ orĭ mixte îşĭ pierd în scurtă vreme, caracterul lor românesc şi Românul se pierde, orĭ trebue sĕ ia lumea în cap. Apoi diferitele recensĕminte şi statistice oficiale au dat tot-déuna date neîndoióse despre starea precară a poporuluĭ român: mortalitatea mai mare, enormă chiar la copiiĭ micĭ, faţă de nascerile destul de numĕróse, din causa *ignoranţei* şi a *neîngrijireĭ lor*, apoi morbiditatea şi mortalitatea mai mare, din causa hranei prea puţin substanţióse şi insuficiente — provenite din causa ţinerei prea multor posturĭ a mulţimei de sĕrbătorĭ creştine şi păgâne; — apoi cu agricultura primitivă, vite puţine şi de mai puţină valóre între tóte, din ţéră, etc. etc. Şcólă de agricultură şi instrucţie technică românescĭ şi în limba ţĕranuluĭ român, ca în palmă; — elevii românĭ la şcólele profesionale şi de agricultură ale statului de tot rarĭ, încât pe absolvenţii lor românĭ în total îi poţĭ numĕra pe degete. Mişcare culturală social-economică aprópe zero. Ba chiar şi studiul agriculturei la seminarele şi preparandiile diecesane abia esistă după nume şi este predată de ómenĭ puţin pregătiţĭ pentru aceste ramure. De aci şi preoţii şi învĕţătorii noştri ies prea puţin pregătiţĭ în cestiunile economice şi sociale, unde ar trebui sĕ fie tocmai contrariul, — avênd şi ei, *din agricultură şi după popor sĕ trăiescă*.

Şi totuşĭ Beiuşul are un vast domeniu la disposiţie de vr'o 130 mii jugĕre, Blaşiul posede domeniul metropolitan şi v'o alte 8—10 domenii fundaţionale în apropiere. In ce privesce Sibiiul, deja metropolit Şaguna voia sĕ înfiinţeze preparandia la Avrig, în casele şi parcul lui Bruckenthal, cu deosebire pentru îndrumarea elevilor în studiul agriculturei sistematice; la Braşov Eforia şcólelor române posede grădinĭ şi stupinĭ proprii, pe carĭ le arêndéză. Sĕ fie óre la aceste instituţiunĭ şi centre de cultură românéscă, cu atâtea fundaţiunĭ publice românescĭ, atât de greu sĕu chiar peste putinţă de a înfiinţa şi întreţiné pe lângă fie-care din ele o mică economie ţĕrănéscă cu vr'o 3—10 jughĕre cu câmp de esperienţe, vite, unelte sistematice, carĭ măcar în órele de recreaţie şi la dile marĭ sĕ intereseze pe elevĭ şi părinţiĭ lor, când vin sĕ-i cerceteze? Profesorul agronom de meserie, de sigur ar sci sĕ deştepte interesul şi al elevilor şi al publicului visitător mai bine, decât cel luat de la alte specialităţĭ şi improvisat în agronom. Şi chiar décă ar lipsi aceştia, la conferirea de stipendii din fundaţiunile Gozsdu, ale Blaşiului, Asociaţiunei etc. ar fi greu de a da câte-va stipendii pentru acestia, carĭ sunt mai uşor de plasat acasă în atingere nemijlocită cu poporul? Câţi comptabilĭ bunĭ avem, câţĭ agronomĭ, economiştĭ şi statisticienĭ din sinul nostru, orĭ că aceştia sunt de mai puţină importanţă pentru progresul némului, decât filologii, advocaţii, inginerii de podurĭ şi şoşele, inginerii de mine etc. etc.?

La Asociaţiune, în adunarea de la Făgăraş s'a decis a se tipări şi sprijini cărţĭ economice pentru popor. Ei bine, ce s'a publicat pănă acum sunt numai poveştĭ şi cărţĭ morale. Pentru sprijinirea unor lucrărĭ economice seriose, carĭ sĕ fie la înălţimea cerinţelor şi progresului timpului modern, *nu sunt parale* şi ele sunt prea scumpe Acum Asociaţiunea este cu totul absorbită cu ridicarea palatului casei naţionale la Sibiiu.

„Asociaţiunea“ în Baia-mare.

(Convocare).

In sensul §§-lor 23 şi 26 din statute, membrii „Asociaţiunii pentru literatura română şi cultura poporului român“ se convócă în **adunare generală ordinară** la Baia-mare pe dilele *9 şi 10 August* st. n. 1903.

Programul adunării este:

Şedinţa primă.

Duminecă în 9 August st. n. 1903, la órele 11 înainte de amédi.

Ordinea de di:

1) Deschiderea adunării generale.
2) Constatarea delegaţilor presenţĭ.
3) Raportul despre activitatea comitetului central în anul 1902.
4) Alegerea comisiunilor: *a)* pentru esaminarea raportului general; *b)* pentru esaminarea socotelilor pe anul 1902 şi a proiectului de budget pe anul 1904; *c)* pentru înscrierea de membri.
5) Propunerĭ eventuale.

La órele 5 după amédi şedinţa festivă a secţiunilor sciinţifice-literare.

Şedinţa a doua.

Lunĭ în 10 August st. n. 1903, la órele 10 înainte de amiadi.

Ordinea de di:

1) Raportul comisiunilor.
2) Fixarea loculuĭ pentru proxima adunare generală.
3) Disposiţiunĭ pentru verificarea proceselor verbale.
4) Inchiderea adunării generale.

Se observă, că eventualele propunerĭ au sĕ fie presentate în scris presidiului Asociaţiunii (în Sibiiu, Strada Morii Nr. 8), cu 8 dile înainte de adunarea generală.

Sibiiu, din şedinţa comitetului central al „Asociaţiunii pentru literatura română şi cultura poporului român“, ţinută la 3 Iulie 1903.

Iosif. St. Şuluţu, m. p. vice-president. *Dr. Ilie Beu*, m. p. secretar II.

Din dieta ungară.

In dieta din Budapesta se urméză de-o sĕptĕmână desbaterea asupra programului primului ministru *Khuen-Hedervary*. Se înscriu la cuvênt numĕroşĭ deputaţĭ din oposiţie. Desbaterea s'a pus din partea celor cu pretensiunile şi concesiunile naţionale, pe-o basă fórte largă şi cu caracter pronunţat *obstrucţionist*.

In şedinţa de Sâmbătă a vorbit numai un deputat: Ladislau *Okolicsanyi*, care a atacat cu mare aparat programul lui Khuen. El a început prin a polemisa cu Hieronymi, care apĕrase într'o şedinţă premergĕtóre programul primului ministru.

Intrând în meritul discursului, *Okolicsanyi* spune, că nu este esclus, că precum în Croaţia Khuen-Hedervary a făcut prin violenţele lui sĕ se nască ura Croaţilor contra Maghiarilor, aşa va face în Ungaria, sĕ se nască ura naţionalităţilor contra Maghiarilor. Programul lui Khuen nu e un program politic, ci numai un program de muncă. Tot ce este nou în el, e rĕu. Ministrul-president nu s'a pronunţat asupra a numĕróse cestiunĭ. N'a spus nimic despre reforma administraţiei, nu şi-a dat o părere despre autonomia catolică, deşi guvernare adevĕrat liberală nu va fi în Ungaria, cât timp nu e regulată autonomia catolică.

Noi cerem un program sincer, franc. Aşteptăm de la el sĕ declare, décă voesce sĕ dea „naţiunei“ şi sĕ introducă în faptă drepturile ce le are ea în armată, în urma suveranităţii de stat? Vrem sĕ scim, décă suntem stat orĭ nu, décă suntem orĭ nu suntem naţiune? (Beöthy: Sĕu naţionalitate?) Décă suntem stat şi naţiune, atuncĭ trebue sĕ avem şi armată şi atuncĭ armata acésta trebue sĕ fie una cu noi în instituţiĭ şi în limbă.

Intrebarea e — continuă oratorul — că ce fel de modalitate şi-a ales d-l ministru-president pentru descurcătură? Convins este el, că nu va puté sĕ comită o gravă atingere a constituţiei adĭ, sub domnia Majestăţii Sale? Convins este, că fără budget şi îndemnisare este imposibilă disolvarea camerei? Căci décă s'ar întempla acésta, ar urma încurcăturĭ şi turburărĭ mai marĭ, de cum au fost pană acum. Prin urmare unica modalitate de descurcătură este, ca pe basa unei autorisaţiĭ guvernul sĕ se adreseze naţiunei şi sĕ-i céră o decisiune.

Décă s'ar disolva camera şi s'ar face alegerĭ, cei mai mulţĭ deputaţĭ ar primi mandate numai în casul când ar promite alegĕtorilor, că vor pretinde drepturĭ naţionale în armată şi vor respinge orĭ-ce sporire a contingentului de recruţĭ. Acésta, firesce, décă alegerile ar fi curate. Décă alegerile s'ar face prin abusurĭ şi ilegalităţĭ, se póte, ca oposiţia ar scădé în numĕr, în dietă vor întra totuşĭ atâtea forţe, carĭ sĕ împedece rĕsturnarea constituţiei ţĕrii şi călcarea drepturilor. După ast-fel de alegerĭ, oposiţia ar fi în drept de a împiedeca funcţionarea parlamentului.

Propune, ca dieta sĕ dea vot de neîncredere guvernului actual.

De ce a demisionat Fr. Kossuth?

In numĕrul de la 5 Iulie al diarului „Egyetértés“, Francisc *Kossuth* publică un prim articol, întitulat: *„De ce am demisionat?“*

Articolul şi-l introduce dicênd, că nu luptă pentru popularitate, ci pentru patrie. Popularitatea numai atuncĭ valoréză pentru el ceva, décă ea îi dă forţă pentru a-şĭ servi patria, şi décă popularitatea i-ar cere fapte, carĭ strică patriei, nu-i trebuesce. Se plânge apoi, că e *calomniat*, ér calomnia e o armă repulsivă, *„căcĭ cel ce voesce sĕ se ucidă pe cineva moralicesce, este tot aşa un asasin, ca şi acela, care ia viéţa cuiva“*... Atacurile ce s'au îndreptat contra persónei şi activităţii sale, şi-au avut — dice Kossuth — efectul în multe locurĭ; ecoul din provincie a sguduit partidul înăuntru, căcĭ nu fie-care se încrede în victoria dreptăţii, dér mulţĭ se tem de calomnie. In privinţa acésta aduce şi esemple. Aşa, unul din fruntaşii partidului a ţinut în timp de cincĭ dile două discursurĭ, carĭ se contradic: unul înainte de a prinde calomniile, altul după ce acestea şi-au făcut efectul.

„Toţĭ — continuă Kossuth — suntem înţeleşĭ în aceea, că scopul principal al luptei a fost *retragerea proiectelor militare*. Faptul, că aceste proiecte au fost luate de la ordinea dilei şi în locul lor s'au pus proiectele regulare privitóre la contingentul de recruţĭ, este egal cu retragerea, asta nu se póte restălmăci... Curénd însĕ din victorie a devenit desastru. Partidul victorios e destrămat de blăstĕmul maghiar strămoşesc, de neunire, calomnie, invidie!... Am raportat fidel partidului, cu toţii împreună. Partidul *unanim ne-a aprobat procederea*, şi-a însuşit'o şi ne-a votat mulţumită, ér pe mine m'a însărcinat, ca sĕ comunic în persónă lui Khuen-Hedervary hotărîrea partidului. Contele a întrebat, că póte el sĕ conteze la hotărîrea partidului, ca la cuvêntul unor bărbaţĭ? La acésta întrebare eu, ca preşedinte, am rĕspuns, *da!* Am credut, că hotărîrea partidului e ca stânca, pe care se póte clădi... *Corona a şi clădit*, a clădit guvernul strîmtorat de noi şi am clădit şi eu ca şef al partidului... dér fiind-că eu, ca conducĕtor de partid, m'am înşelat, nu puteam face alt-ceva, decât sĕ trag consequenţele. Eu, ca president al partidului, din încrederea acestui partid, *mi-am dat cuvêntul!*... Principiul nostru este: armata naţională maghiară independentă“...

De încheiere Kossuth dă partidului sfatul sĕ bage bine de sémă, înainte de a lua o hotărîre; décă însĕ a hotărît odată, sĕ stea pe lângă hotărîrea lui, „căcĭ numai atuncĭ póte sĕ aibă încrederea naţiunei“.

Pericolul unui rĕsboiŭ.

Décă e sĕ se dea deplin credĕmênt scirilor telegrafice din Balcanĭ, am fi în ajunul isbucnirei unui *rĕsboiŭ turco-bulgar*.

„Agenţia telegrafică bulgară“ află, că cu tóte desminţirile Turciei, continuă îngrămădirea de puternice detaşamente de infanterie, cavalerie şi artilerie la graniţa dinspre Bulgaria.

Scirile venite la Sofia din Salonic, Monastir, Ueskueb confirmă mobilisările de trupe turcescĭ, pregătite pentru campanie. Dilnic sosesc transporturĭ de ómenĭ, arme şi muniţiunĭ.

Faţă cu înarmările Turciei, guvernul bulgar a luat disposiţiunĭ pentru o mobilisare urgentă. In districtul *Burgas*, trupele de frontieră au fost deja întărite prin chemarea reserviştilor. Se prevede

că întrega linie de frontieră va fi întărită paralel cu mişcările şi concentrările trupelor turcescî. Guvernul bulgar aşteptă numai sĕ vadă, décă trupele turcescî au de scop sĕ sleéscă resursele populaţiunei macedonene, orî că vré se facă o diversiune prin aruncarea lor în aventurî de rĕsboiu cu Bulgaria.

„National Zeitung" din Berlin publică o scrisóre interesantă din Sofia. Autorul scrisorii învinuesce Pórta şi o atacă cu violenţă, pentru-că trimite dilnic trupe nouĕ la graniţa bulgară. La *Harmanli* stau în tabĕră 30.000 soldaţî turcî.

Austro-Ungaria şi Rusia au dat ordine representanţilor lor din Constantinopol, sĕ facă demersurî la Pórtă în afacerea înarmării Turciei.

Pe la Harmanli nu e lăsat sĕ trécă graniţa nicî un Bulgar. Cel ce cutéză, totuşî, a încerca sĕ trécă graniţa, e arestat.

Printre Turcî, dice diarul amintit, domnesce o mare sete de rĕsboiu.

O telegramă din Sofia spune, că în districtele de graniţă turcescî terórea e la culme. La casele Bulgarilor se fac mereu perchisiţiî, căutându-se după arme şi dinamită. Mulţî ómenî au fost arestaţî.

In vilaetul Monastir şî-au făcut apariţiunea bandele bulgare. La *Brejans* Albanesii s'au retras după o luptă îndelungată.

Bandele împrăsciate mai înainte s'au recules şi s'au concentrat în satul Kostenaţ, lângă Korje. Turcii i-au impresurat şi au bombardat cu tunurî satul. Lupta a durat o întrégă di. Dintre bandele bulgare şi locuitorii satului au cădut 400, dintre Turcî 50.

Scirî sensaţionale sosesc într'aceea despre crudelităţile gendarmeriei turcescî. In satul Bogomil, gendarmii turcî au chinuit pe creştinî. *Pe talpele piciórelor preotului sĕrbesc au bătut potcóve.* In satul Rahova membrii comitetului revoluţionar au ucis pe preotul grecesc, pe primarul şi pe alţî oficialî ai comunei, fiind-că n'au vrut sĕ dea banî şi provisii. In Monastir dilnic se întêmplă incendii. La *Smerdis* au cădut luna trecută 360 locuitorî, 60 Bulgarî şi 120 soldaţî Turcî într'o mare luptă.

SCIRILE DILEI.

— 23 Iunie v.

Esamenul de gimnastică al elevilor români din Braşov. Elevii de la gimnasiul, şcóla reală şi şcóla comercială superióră română din Braşov au avut erî în 5 Iunie la órele 6 p. m. esamenul de gimnastică pe terenul destinat pentru acest scop. Acest esamen ni-a oferit un spectacol din cele mai frumóse şi numĕrosul şi distinsul public, care a venit sĕ asiste la producţiunile tinerilor noştri, a acoperit cu aplause furtunóse escelentele prestaţiunî ale elevilor. Esamenul s'a început cu esercitiî libere esecutate la comanda d-lui profesor de gimnastică Petru *Roşca* cu o precisiune remarcabilă. După acésta au urmat esercitiile la aparate, carî au fost urmărite de public cu viuă atenţiune şi des aplaudate. Ultimul punct a fost esercitiul la bară şi paralele esecutat de vr'o dece elevî dintre ceî mai distoinicî. Dibăcia, siguranţa şi eleganţa cu care s'au esecutat singuraticele puncte au stors admiraţia generală. In tot timpul esamenului musica militară a regimentului de infanterie Nr. 50 a esecutat diferite piese naţionale. La sfĕrşit d-l director V. *Oniţiu* a ţinut în discurs în care a relevat importanţa gimnasticeî şi a declarat, că grăţie spriginului dat de public (esamenul s'a ţinut atât anul trecut cât şi anul acesta cu un modest entrée) anul acesta s'au putut acorda douĕ premiî. Aceste premii, un orologiu de argint cu lanţ şi un inel de aur au fost distribuite imediat elevilor *Vlaicu* din cl. VII a gimnasiului şi *Orghidan* absolvent al şcólei comerciale.

Esamenul de maturitate în Năsĕud. In dilele de Mercurî, Joi, Vinerî şi Sâmbătă (24, 25, 26 şi 27 Iunie) s'a făcut esamenul de maturitate la gimnasiul superior fundaţional din Năsĕud sub presidiul comisarului guvernial Alexiu Kuncz, directorul suprem al districtului Clujiu, şi în asistenţa d-lui protopop preşedinte al fondurilor grăniţerescî Gerasim Domide şi a d-lui vicar C. Deac. Resultatul final e următorul: Din 43, câţî au fost înscrişî la începutul anului, 6 au fost respinşî la esamenul de clasă, 4 din câte un obiect şi 2 de tot. La esamenul scripturistic au fost 41, carî au fost admişî cu toţii la esamenul oral; la aceştî 41 s'a mai adaus unul, care din causă de bólă nu s'a supus anul trecut şi 5 corigenţî din câte un obiect. Au trecut esamenul cu bine 10: Iacob Iosif Ciuta, Traian Costa, Cornel Jurca, Alex. Mihalca, Victor M. Moldovan, Iuliu P. Papiu, Romul T. Perian, Ioan Răhăian, Avram Sadean şi Mihăilă Someşan; cu suficient 23: Pompeiu Acelenescu, Ilarion Boţ, Alexandru Brumariu, Vasilie Buta, Ilie Câmpean, Pedro Comes, Romul Curta, Ioan Felea, Demetriu Giurgiuca, Ioan Iancu, Teodor Lengyel, Pavel Magdescu, Vasile Maximinean, Ariton Migea, Gavrilă Mircea, George Pop, Traian Pop, Isidor P. Pop, Carol Schottl, Stefan Sperchez, Vasile Săndean, Luca Feldrihan şi Nicolae Chicomban. Au fost îndrumaţî din câte un obiect la repeţirea esamenului din acel obiect în luna Septemvrie 6 şi 2 la repeţirea esamenului întreg de maturitate. Corigenţii toţî şî-au cores nota. („Rev. Bistr.")

Pentru iurişti absolvenţi. Lucrările privitóre la reforma *procedurei penale militare* sunt, conform informaţiunilor cele avem terminate, şi se crede, că proiectele guvernelor vor fi presentate în tómna anului curent parlamentelor spre desbatere. Reforma acésta va aduce cu sine o înmulţire însemnată a *auditorilor militarî*, ér administraţia armatei — după cum reiese din concursul publicat în fóia de ordinaţiunî Nr. 17 de la 25/4 1903 — a pus pentru anul viitor în vedere o însemnată înmulţire a ajutórelor normate pe an cu suma de 1600 coróne, pentru a obţiné în corpul ofiţeresc a auditorilor o sucrescenţă corĕspundĕtóre. La practica de auditoriat sĕ admit astfel de oficerî, oficianţî militarî, cadeţî s'au cadeţî-aspiranţî în reservă, carî au terminat studiile iuridice şi pot produce atestatul despre depunerea esamenului de stat iuridic. Detaiurile privitóre la forma şi instruirea petiţiilor pentru admitere se înşiră în statutele organice pentru auditoriat: acei petenţî, carî posed limba maghiară, croată séu română, vor fi în deosebî luaţî în considerare la admitere. E de sperat, că tinerii noştri iuriştî vor profita de acéstă ocasiune şi în vederea şanselor favorabile împreunate cu acésta carieră, se vor anunţa la auditoriat.

Incheiarea anului şcolar cu elevii şi elevele de la şcólele primare gr. or. române din Braşov s'a făcut erî, Duminecă înainte de amiadĭ. Frumósa festivitate presidiată de părintele Dr. V. *Saftu* a avut loc în sala cea mare a gimnasiului nostru. Lipsindu-ne pentru numĕrul de adĭ spaţiul, vom reveni în numĕrul viitor asupra acestei festivităţi, la care a asistat un public fórte numĕros din tóte straturile societăţii nóstre.

Avis. Consacrarea noului episcop al diecesei Lugoşului, Il. Sa Dr. Vasilie *Hossu*, contrar scirilor de până acum, *nu se va face la 12 Iulie n.* S'a amânat din cause neprevĕdute.

La gimnasiul rom. cat. (piarist) *din Clujiu* în a. şcol. 1902—3 au fost 431 şcolarî. Dintre aceştia 99 sciu vorbi şi romănesce. Român, gr. cat. au fost 57, gr. or. 12. Cu totul *Românî 69.* Eminenţî au fost 32. între carî 2 Românî: *Petru Roşca* în cl. VII, şi *Liviu Ilea* în cl. II. Calculi nesuficienţî au avut 107 inşî, aprópe 25%.

Un compositor român — „poet" maghiar. Un amic ne scrie: „In „Dés és Vidéke", o fiţuică săptĕmânală obscură, editată de un ovreu, a apărut la 27 Iunie o poesie ciudată, căreia autorul î-dă titlul *„Da capo"*. „Poetul" îşî descrie în patru strofe „amorul" sĕu, impestriţându-şî productul cu terminî musicali, ca *amoroso, solo voce, feroce, pausa, discanto* etc. Nu discut valórea poetică a productului acestuia banal, al căruî substrat este pe cât de vechiu, pe atât de îmblătit, nicî cu pĕcatele, ce „poetul", cu tóte că este componist, le comite contra ritmului. Aşî voi numai sĕ aflu, că anume ce fel de motive l'au îndupleca pe d-l Dr. Guilelm *Şorban*, sĕ comită şi sĕ publice „poesie" *maghiară?* L'a îndupleca óre motive de complesanţă faţă de societatea maghiară în sĕnul căreia pare a se simţi atât de bine, orî póte o ambiţie „bohĕmă" l'a sedus sĕ dovedéscă Maghiarilor, că componistul *român*, décă voesce, scie sĕ devină chiar şi poet *maghiar*, adevĕrat fiind-că „românul este poet născut?" Eu cred înse, cunoscându-l pe d-l Şorban om glumeţ şi Român până în rĕrunchî, că acéstă „poesie" a „comis'o" intenţionat sub presiunea „oláh ravaszság"-ul ce-i zace în fire, pentru a compromite literatura maghiară locală din Deşiu îmbogăţindu-o cu o pómă pădureţă.— *Un amic al d-lui Dr. Guilelm Şorban, indispus de debutul lui „Siorbán Vilmos".*

Epidemia sinuciderilor continuă a-şî culege nenorocitele victime în Braşov. Sâmbătă pe la órele 6 p. m. ceî ce se plimbau pe drumul ce duce de la „Warte" spre Stejeriş, pe o colină în apropierea grădinei Czell, au vĕdut douĕ cadavre. Unul era al unui bărbat tînĕr, care şedea mort pe o bancă, ér la piciórele luî o fată întinsă pe pĕmênt. Lângă ei, un revolver. Constatându-se identitatea, s'a aflat, că era un chelner, care fusese în serviciu la restaurantul „Casa de tir", ér fata fusese în serviciu în bucătăria aceluiaşi restaurant. Pe nenorocitul sinucigaş îl plânge vĕduva şi *cincî copii minorî.*

Esamene.

Esamenul de la şcóla frŏbeliană.

Sĕptĕmâna trecută a fost sĕptĕmâna esamenelor. Lunî s'au ţinut esamenele la şcóla primară română de băieţî, Marţî la şcóla primară română de fete, asistând public numeros compus din părinţî şi amicî ai şcólei. Miercurî diminéţa între órele 10—11 a fost esamenul de la şcóla frŏbeliană întreţinută de biserica Sf. Nicolae. Şcóla frŏbeliană merită tótă atenţiunea nóstră.

La órele 10 copiii au întrat în sala cea mare a gimnasiului, în marş doi câte doi cântând *„Surorî şi fraţi sĕ mergem"*. Copilaşii, carî erau toţî curăţel îmbrăcaţî şi aveau buchete de florî în mână, oferau un spectacol din cele mai drăgălaşe. S'a mai cântat în marş cântecele: *„Primăvara a sosit"* *„Mult e dulce şi frumósă"* şi altele.

Aranjându-se copiii în douĕ cercurî s'a dis rugăciunea de diminéţă, s'a numĕrat până la dece, s'au recitat poesióre şi s'au esecutat diferite esercitiî gimnastice cu multă precisiune.

Apoi au urmat diferite jocurî de cerc, care de care mai drăgălaşe.

După esecutarea jocurilor s'au împărţit la copii bombóne şi la fetiţe câte un lucru gata esecutat de ele în cursul anului. Apoi copiii în aceeaşi ordine esemplară în care întraseră la început, au eşit din sală cântând în marş cântecul *„La revedere"*.

Părintele Dr. Vasile *Saftu*, la sfîrşitul esamenului în cuvinte avêntate a mulţumit conducătórei d-na Mariţi *Popescu*. n. Bogdan pentru zelul deosebit, ce l'a desfăşurat şi în acest an, ducênd la bun sfêrşit greaua problemă de a instrui micii copilaşi.

Esamenul de la internatul Reuniunei.

Este cunoscut, că reuniunea femeilor române din Brasov întreţine cu marî jertfe un internat de fete, care se bucură de un bun şi meritat renume între internatele nóstre.

Miercurî în 1 Iulie n. la órele 3 p. m. s'a ţinut tot în sala gimnasiului esamenul cu elevele din internat. Era de faţă comitetul Reuniunei în frunte cu zelósa presidentă, d-na Agnes *Duşoiu*, secretarul d-l profesor Lazar *Nastasi* ér alăturea cu d-na *Duşoiu* presida părintele Dr. V. *Saftu.*

S'a esaminat din religie, limba şi literatura română, germană, matematică, istorie, etc. Rĕspunsurile date de eleve au dovedit solicitudinea deosebită ce s'a dat întru instruirea lor.

Dintre declamaţiunî s'au remarcat cu deosebire poesiile: „Iarna pe uliţă", de Coşbuc declamată de d-şóra H. Mladin, „Regina Ostrogoţilor" de Coşbuc declamată de d-şóra I. Dulan şi „Povestea gâştelor" de d-şóra S. Savu.

După acésta s'au esecutat 3—4 cântece sub conducerea d-lui Nicolae Stoicovicî.

Părintele Dr. Saftu a ţinut la sfârşitul esamenului o cuvêntare în care a esprimat mulţumirile sale atât comitetului Reuniunei, cât şi directórei d-şóra *Teclu*, profesórei d-na M. *Popescu* n. Bogdan şi învĕţătorului N. *Stoicovicî.*

Esamenul de menaj, croitorie, lucru manual etc.

Erî în 5 Iulie la órele 3 p. m. s'a ţinut esamenul de menaj, croitorie, lucru manual la şcóla Reuniunei.

Fiind un timp frumos, esamenul s'a ţinut în curtea internatului, asistând un numĕros public de dame şi domnî.

La o masă acoperită cu postav verde ocupa loc comitetul reuniunei în frunte cu d-na Agnes *Duşoiu*. Esamenul a fost presidat érăşî de părintele Saftu.

In mijlocul rondoului, împrejmuit de asistenţî erau trei maşine de cusut la carî elevele cosiau haine şi albiturî. In cursul esamenului s'a croit şi lucrat de eleve o blusă întrégă. Elevele rĕspundeau cu multă precisiune la întrebările puse de directóră, d-şóra Teclu, asupra teoriei croitului, însoţind rĕspunsurile cu desemnurî pe tablă. Douĕ sale erau pline de lucrărî făcute de eleve în cursul anului: albiturî multe şi frumóse, rochii, feţe de masă, broderii şi ajururî admirabile.

După esamenul croitoriei şi esamenul de lucru manual a urmat esamenul de menaj, atât teoretic cât şi practic. Elevele au pregătit diferite mâncărî, cu carî a fost tratat întreg publicul asistent.

Elevele au esecutat apoi câteva cântece sub conducerea d-lui Nicolae *Stoicovicî.*

La sfĕrşitul esamenului părintele Dr. V. *Saftu* într'un discurs bine simţit a îndemnat elevele, mai ales pe cele absolvente, ca eşind din institut, sĕ cultive mai departe cele învĕţate aicî, sĕ păstreze şi în viéţă alipirea către biserică, iubirea de limbă şi sĕ fie bune menajere, aşa cum le-a învĕţăt directóra lor, d-şóra Carolina *Teclu.* D-l Dr. Saftu mulţumesce d-nei *Duşoiu*, presidentă, şi întregului comitet, precum şi dómnei Zoe *Petric*, care era de faţă şi care este membră zelósă a reuniunei de la înfiinţarea ei, adecă mai bine de 50 anî.

După acésta s'au împărţit premii următórelor eleve: Marióra Rusu, El. Chicomban, Valeria Todescu, Elena Petric, Florica Sturdza, Asinefta Pantelimon, Reveca Roncea, Irina Dulan, Letiţia Nemeş, Ana Mera, Maria Rusu, Sofia Burdan, Cornelia Trifu, Elena Tirbu, Aurelia Petran, Hortensia Mladin, Silvia Savu, Cornélia Iancu.

La esamen a asistat şi un ţĕran cu numele Tirbul, care este agricultor în comuna Batăr, aprópe de Salonta. El şî-a adus aicî copila, ca sĕ înveţe bine românesce.

ULTIME SCIRI.

Viena, 6 Iulie. Ministrul-preşedinte Khuen-Hedervary a fost primit erî înainte de amiadĭ în audienţă mai lungă de către Majestatea Sa. După amiadĭ Khuen s'a reîntors la Budapesta, deóre-ce pe Koerber, căruia voia sĕ-i facă o visită, nu l'a găsit acasă.

Roma, 5 Iulie. De când cu căldurile marî, papa a început sĕ slăbéscă vĕdênd cu ochii. Medicul Dr. Lapponi a petrecut câte-va noptî în în Vatican. Diarul oficial al Vaticanului *„Osservatore Romano"* nu disimuléză starea îngrijitóre a sf. Părinte. Dr. Lapponi faţă cu acésta declară, că deşi starea papei este îngrijitóre, totuşî nu este primejdie iminentă.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.**
Redactor responsabil: **Traian H. Pop.**

Dela „Tipografia A. Mureşianu“ din Braşov, se pot procura următórele cărţi:

(La cărţile aicĭ înşirate este a se mai adauge pe lângă portul postal arĕtat, încă 25 banĭ pentru recomandaţie.)

Scrieri economice.

Manual complet de agricultură raţională, de Dr. *George Maior*, profesor de agricultură la şcóla superióră dela Ferĕstrĕu şi la Seminarul Nifon Metropolitul din Bucurescĭ. Cartea cuprinde patru volume:

Vol. *I* ***Agrologia***, séu Agricultura generală. 34 cóle de tipar cu 217 figurĭ în text. Carte didactică aprobată de On. Minister de Agricultură al României cu decisia Nr. 2078 din 1897. Costă *5. corone.*

Vol. II. ***Fitotechnia***, séu cultura specială a plantelor, 38 cóle de tipar cu 202 figurĭ în text. Carte premiată de Academia Română cu premiul Nasturel-Herescu în sesiunea 1889. Costă *8 corone.*

Vol. III. ***Zootechnia***, séu Cultura generală şi specială a vitelor cornute, dimpreună cu lânăria şi lăptăria, 49 cóle de tipar cu 225 figurĭ în text. Costă *8 corone.*

Vol. IV. ***Economia Rurală***, séu organisaţiunea şi administrarea moşiilor marĭ şi micĭ. Costă *8 corone.*

Cartea d-lui prof. Maior se deosebesce esenţial de lucrările de acest fel apărute până acuma în limba şi literatura română prin aceea, că este prima lucrare completă pe terenul agronomiei în limba nóstră, care tratéză tóte cestiunile cele mai marĭ ca şi pe cele micĭ privitóre la agricultura română din tóte ţĕrile locuite de Românĭ, pe basa progreselor actuale ale sciinţei şi technicei agricole moderne. Ea ia serios concurenţa cu cele mai bune lucrărĭ apărute până acum în limbile culte: germană, francesă, etc.

Economia pentru şcólele poporale compusă de Teodor Roşiu, învĕţător la şcóla principală română din Lăpuşul-Unguresc. Ediţiunea a doua. Preţul 60 b. (pl. 5 b. porto.)

Despre influinţa împrejurărilor asupra acţiunilor şi deprinderilor animalelor de Lamarck, cu un studiu asupra lui Lamarck. de Panaite Iosîn. Preţul 50 b. pl. 10 b. porto.

România agricolă, studiu economic de Dr. George Maior, profesor de agricultură şi fost estimator espert la banca agricolă. Motto: „Sĕrac în ţéră sĕracă“. Eminescu. Preţul 2 cor. plus 10 b. porto.

„Cartea Plugarilor“ séu povestirĭ economice despre grădinărit, economia câmpului, crescerea vitelor“ etc. scrisă de *Ioan Georgescu*. 90 pag. Form. 8° costă 50 b. (+ 6 b. porto).

Insoţirile de credit împreunate cu însoţirĭ de consum, de vêndare, de viierĭ, de lăptarĭ etc. Indreptare practică pentru înfiinţarea şi conducerea de astfel de însoţirĭ, de F. W. Raiffeissen. *Ediţiunea a V-a* Trad. de *Dr. A. Brote*. Editura Reuniunei rom. de agricultură din comit. Sibiiului. Conţine 227 pag. costă cor. 1.60 (+ porto 20 banĭ.)

„Sfaturĭ de aur“, pentru sătenii români de tótă starea şi etatea, de Aron Boca Velcheranu. Preţul 60 b. (plus port 5 b.)

Nr. 10348—1903.

Concurs.

Pentru ocuparea postului vacant de administrator la casa de amanatare, precum şi pentru ocuparea a celor posturĭ, carĭ prin ocuparea postului de administrator, eventual ar puté deveni în vacanţă, precum sunt: postul de cassar la cassa de amanetare, postul de îngrijitor al zălógelor amanetate şi postul de oficial, pentru tóte acestea sĕ escrie concurs.

a) Emolumentele administratorului cassei de amanetare sunt:

salar anual 2000 cor., cincĭ adaose de quinquenale a 100 cor., relut de cuartir 400 cor;

b) pentru cassar: salar 1600 cor. cincĭ adause de quinquenale a 100 cor., relut de cuartir 320 cor.;

c) pentru îngrijitorul zălógelor amanetate: salar 1400 cor., cincĭ adaose de quinquenale a 100 cor.; relut de cuartir 280 cor.;

d) pentru oficial: salar 1200 cor. cincĭ quinquenale a 100 cor., relut de cuartir 240 cor.

Concurenţiĭ la aceste posturĭ au sĕ dovedéscă:

1) etatea (atestat de botez);

2) moralitatea (atĕstat dela autoritatea poliţiană);

3) aptitudinea fisică şi spirituală (atestat medical);

4) cultura de şcólă (atestat şcol.);

5) cualificaţiune în socotelĭ (atestat);

6) aplicaţiunea de până acum (atestat);

7) cunoscinţa limbilor germână, maghiară şi română (atestat).

Oficianţiĭ, carĭ deja se află în funcţie la casa de amanetare sunt dispensaţĭ dela producerea acestor documente.

Din contră fie care oficiant dela casa de amanetare, carele competéză la posul de administrator la casa de amanetare şi carele de present are dreptul a pretinde se fie pensionat cu leafa întreagă după 30 de anĭ înpliniţĭ în serviciu, fie care ḑic: trebue se alăture pe lângă petiţia de concurs şi o declaraţie făcută în formă de act juridic şi de inţelesul, că dênsul pentru casul când ar fi ales de administrator la casa de amanetare, atât pentru sine cât şi pentru membri familiei sale îndreptăţiţĭ la pensiune resignéză de a mai putea aspira la drepturile ce i le acórdă capitlul I al statutului de pensiune şi că se supune dispositiunilor statutului de pensionare, carĭ cuprind pensionarea numai după 40 de anĭ dĕ ḑile împliniţĭ în serviciu. (Cap. II §).

Posturile de ocupat sunt împreunate cu obligamentul de a depune şi cauţiune, iară cauţiunea e egală cu salarul de pe un an de ḑile; acésta cauţiune are a sĕ depune înainte de depunerea jurămêntului şi înainte de întrarea în funcţiune.

Cererile de concurs provĕḑute cu documentele prescrise au a se înainta subsemnatului magistrat cel mult *până în 23 Iulie a. c. 12 ore din ḑi*

Brassó, 25 Iunie 1903.

1—2,(1021) *Magistratul orăşenesc.*

Cursul la bursa din Viena.

Din 4 Iulie n. 1903.

Renta ung. de aur 4%	120.80
Renta de coróne ung. 4%	99.40
Impr. căil. fer. ung. în aur 3½%	90.45
Impr. căil. fer. ung. în argint 4%	98.60
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	99.25
Bonurĭ rurale ungare 3½%	92.75
Bonurĭ rurale croate-slavone	99.25
Impr. ung. cu premii	198.—
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Seghedin	155.50
Renta de hârtie austr.	100.35
Renta de argint austr.	100.30
Renta de aur austr.	120.95
Rente de coróne austr. 4%	100.60
Losurĭ din 1860.	153.20
Acţii de-ale Băncei austro-ungară	15.95
Acţii de-ale Băncei ung. de credit	731.—
Acţii de-ale Băncei austr. de credit	659.—
Napoleondorĭ	19.04½
Mărcĭ imperiale germane	117.30
London vista	239.35
Paris vista	95 25
Note italiene	95.25

Cursul pieţei Braşov.

Din 5 Iulie n. 1903.

Bancnot rom.	Cump.	18.92	Vênd.	18.96
Argint român.	„	18.80	„	18.90
Napoleond'orĭ.	„	19.04	„	19.10
Galbenĭ	„	11.20	„	11.30
Ruble Rusescĭ	„	2.53	„	2.53½
Mărcĭ germane	„	117.—	„	117.50
Lire turcescĭ	„	21.50	„	21.60
Scris fonc. Albina 5%		101.—	„	101.25

Plecarea şi sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Braşov.

Valabil din 1 Maiŭ st. n. 1903.

Plecarea trenurilor din Braşov.

Dela Braşov la Budapesta:

I. Trenul mixt la óra 5·20 min. dimin.
II. Tr. accel. (peste Cluşiu) la ó. 2·45 m. p. m.
III. Trenul de pers. la óra 8·13 min. séra.
IV. Tr. accel. la órele 10·26 m. séra.

Dela Braşov la Bucurescĭ:

I. Trenul de persóne la óra 3·55 m. dim.
II. Tren accel. la órele 5·14 m. dim.
III. Trenul mixt la órele 11·40 a. m.
IV. Trenul accel. la óra 2·19 min. p. m. (ce vine pe la Cluşiu).
V. Tren mixt la órele 6·50 sera.

Dela Braşov la Kezdi-Oşorheiu:

I. Trenul de pers. la óra 5.19 min. dim. (are legătură cu Tuşnad la óra 9.18, cu Ciuc Gyimes şi Ciuc-Szereda, la óra 10.46 min. a. m.
II. Trenul mixt la óra 8·40 min. a. m.
III. Trenul de per. la óra 3·— m. p. m.

Dela Braşov la Zĕrnescĭ (gar. Bartolomeiu

I. Trenul mixt la óra 9·2 min a. m.
II. Trenul mixt la óra 3·44 min. p. m.
III. Trenul mixt la óra 9.47 m. séra.
IV. Trenul mixt la óra 6·14 m. dim. (Numai dela 1 Iunie Dumineca şi în serbătorĭ).

Dela Braşov la Ciuc-Gyimes:

I. Trenul de pers. la óra 5·19 min. dim.
II. Trenul mixt la óre 8·40 mim. a. m.
III. Trenul de pers. la óra 3·— min. p. m. (are legătură cu linia Tuşnad-Ciuc-Gyimes.

Sosirea trenurilor în Braşov:

Dela Budapesta la Braşov:

I. Tren accel. la órele 5·07 m. dim.
II. Trenul de persóne la óra 7·50 dim.
III. Tr. accel. peste Cluşiŭ la ó. 2·9 m. p. m.
IV. Trenul mixt la óra 9·27 min. séra.

Dela Bucurescĭ la Braşov:

I. Trenul accel. la óra 2.18 min. p. m.
II. Trenul mixt. la óra 9·18 min. séra.
III. Trenul pers., la óra 5.— m. p. m.
IV. Tren. de pers. la óra 7·41 min. dim. (care circulă numai Vinerea dela Predeal).
V. Tr. accel. la órele 10·14 m. séra.

Dela Kezdi-Oşorheiu la Brasov:

I. Trenul de persóne la óre 8 25 m. dim. (are legătură cu St.-Georgĭu, Ciuc-Sereda óra 3·20,
II. Trenul de pers. la óra 1·53 m. p. m. (are leg. dela Ciuc-Gyimes la 5.17 dim.)
III. Trenul mixt, la óra 6·27 m. séra (are legătură dela Palanca la 8.54 dim.)

Dela Zĕrnescĭ la Braşov (gar. Bartolomeiu.)

I. Trenul mixt la óra 7·02 min. dim.
II. Trenul mixt la óra 1·12 min. p. m.
III. Trenul mixt la óra 8·18 séra.

Dela Ciuc-Ghimes la Braşov:

I. Trenul de pers. la óra 8·25 m. dim.
II. Trenul de pers. la óra 1·53 m. p. m.
III. Trenul mixt la óra 6·27 min. séra. (Are legătură cu Tuşnad-Ciuc-Gyimes.)
IV. Trenul mixt la órele 10.05 m. séra.

Tipografia Aurel Mureşianu Braşov.